

Sygn. akt VI Gz 249/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Jerzy P. Naworski (spr.)

Sędziowie: SO Zbigniew Krepski, SO Joanna Rusińska

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2017 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w L.

przeciwko (...) sp. z o.o. w J.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na pkt 3 (trzeci) postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 01 czerwca 2017 r., sygn. akt V GC 2086/16

postanawia

odrzuć zażalenie

Jerzy P. Naworski

Zbigniew Krepski Joanna Rusińska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 01 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy umorzył postępowanie (pkt 1), zwrócił powodowi opłatę od pozwu (pkt 2) i oddalił jego wniosek o zasądzenie kosztów procesu (pkt 3). Sąd ten wskazał, że powód pismem z dnia 03 marca 2017 r. cofnął pozew z uwagi na zawarcie ugody pozasądowej, żądając zasądzenia od pozwanego kosztów procesu. Co do zasady, jak podkreślił Sąd pierwszej instancji, cofając pozew powód powinien być potraktowany jako strona przegrywająca proces i zgodnie z art. 98 k.p.c. obciążony kosztami postępowania. Nie sposób powoda traktować jako wygrywającego proces, gdyż nie doszło do zaspokojenia zasadnego i wymagalnego roszczenia po wniesieniu pozwu, lecz do zawarcia ugody pozasądowej. Trudno, według tego Sądu, w takim przypadku wskazać, która strona wygrywa proces, co uzasadnia stosowanie per analogiam, odnoszący się do ugody sądowej art. 104 k.p.c., i uznać, że pozostałe koszty procesu znoszą się wzajemnie (k. 59).

W zażaleniu na pkt 3 postanowienia pozwany zarzucił mu naruszenie:

1. art. 203 § 3 k.p.c. przez jego niezastosowanie i nie zawiadomienie go o cofnięciu pozwu, a tym samym pozbawienie możliwości złożenia wniosku o przyznanie kosztów procesu, które wpłynęło na błędne rozstrzygnięcie w części dotyczącej kosztów procesu,

2. art. 325 w zw. z art. 108 § 1 i art. 361 k.p.c. przez ich niezastosowanie wobec braku rozstrzygnięcia o żądaniu pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego zawartych w sprzeciwie od nakazu zapłaty,

3. art. 104 k.p.c. przez błędne zastosowanie w sytuacji braku do tego podstaw, albowiem strony w toku procesu nie zawarły ugody, a w ugodzie pozasądowej nie uzgodniły kwestii zwrotu kosztów procesu.

Wskazując na te zarzuty żalący się wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez dodanie w sentencji pkt 4, zawierającego rozstrzygnięcie o żądaniu pozwanego zwrotu na jego rzecz od powoda kwoty 5.400,00 zł tytułem kosztów procesu i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu zażalenia skarżący wyraził m.in. stanowisko, że skoro w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym domagał się zasądzenia od powoda kosztów procesu, to niecelowe było już jego ponawianie w razie, gdy powód cofnął pozew (k, 68-72).

Powód nie udzielił w terminie ustawowym (art. 395 § 1 zd. 2 k.p.c.) odpowiedzi na zażalenie (k. 77).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarzut naruszenia art. 203 § 3 zd. 1 k.p.c. jest zasadny. Stosownie do tego przepisu, w razie cofnięcia pozwu poza rozprawą przewodniczący o cofnięciu zawiadania pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć wniosek o przyznanie kosztów procesu. Wprawdzie pełnomocnik powoda pismo procesowe z dnia 03 marca 2017 r. zawierające oświadczenie o cofnięciu pozwu, zgodnie z art. 132 § 1 zd. 1 k.p.c., doręczył pełnomocnikowi pozwanego (k., 57), ale ta szczególna regulacja nie wyłącza obowiązku wynikającego z art. 203 § 3 zd., 1 k.p.c. Trafny jest także zarzut naruszenia art. 104 k.p.c., który dotyczy tylko ugody sądowej, natomiast w przypadku zawarcia ugody pozasądowej skutkującej cofnięciem pozwu, sąd orzeka o kosztach procesu na zasadach ogólnych. Nie ma więc argumentów do zastosowanie unormowania art. 104 k.p.c. do ugody pozasądowej per analogiam legis, gdyż nie występuje luka w prawie. Nie wyklucza to oczywiście, w sytuacji pominięcia w treści takiej ugody kwestii kosztów procesu, ich wzajemne zniesienie. Na marginesie należy jednak dodać, że, jakkolwiek Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wskazał na zastosowanie to przepisu, to nie zniósł wzajemnie kosztów procesu, lecz oddalił żądanie powoda o ich zasądzenie od pozwanego.

Sąd Rejonowy nie naruszył natomiast przepisów art. 325 w zw. z art. 361 i art. 108 § 1 k.p.c. Nie ma bowiem fundamentów stanowisko, zgodnie z którym w braku zawiadomienia pozwanego o cofnięciu pozwu złożenie w odpowiedzi na pozew (sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym) wniosku o zwrot kosztów procesu, nakłada na sąd obowiązek rozstrzygnięcia o takim żądaniu. W takim przypadku należy uznać, że zawiadomienie o cofnięciu pozwu, o którym mowa w art. 203 § 3 zd. 1 k.p.c., następuje z chwilą otrzymania przez pozwanego odpisu postanowienia o umorzeniu postępowania, jeżeli z jego treści wynika, że powód cofnął pozew. Wówczas otwiera się dwutygodniowy termin do złożenia przez pozwanego sądowi wniosku o przyznanie kosztów procesu, a w razie jego oddalenia (w całości albo w części) możliwość wniesienia zażalenia (art. 394 § 1 pkt 9 in principio k.p.c.).

W rozpatrywanej sprawie pozwany zamiast złożyć taki wniosek zaskarżył pkt 3 postanowienia oddalający wniosek powoda o przyznanie mu kosztów procesu, na które zażalenie przysługuje tylko powodowi, a nie pozwanemu, bo przecież nie stanowi rozstrzygnięcia o jego żądaniu. Z tego względu, z uwagi na brak substratu zaskarżenia, zażalenie należało odrzucić jako niedopuszczalne (art. 373 zd. 1 w zw. z art. 370 i art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.).

Rozstrzygnięcie byłoby identyczne także gdyby uznać za trafne przedstawione wyżej zapatrywanie żalącego się. Skoro bowiem, według skarżącego, Sąd pierwszej instancji nie orzekł o zgłoszonym przez niego w sprzeciwie od nakazu zapłaty żądaniu zasądzenia od powoda kosztów procesu, to pozwany mógł, stosownie do art. 351 § 1 w zw. z art. 361 k.p.c., w terminie dwutygodniowym złożyć wniosek o uzupełnienie postanowienia co do zwrotu kosztów procesu. Zażalenie przysługiwałoby mu dopiero na niekorzystne rozstrzygnięcie o takim żądaniu.

Jerzy P. Naworski

Zbigniew Krepski Joanna Rusińska

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)